

[Knud Damgaard]

Det er da også karakteristisk for kommentarerne fra ledere i bolig- og byggebranchen, at man finder, det er nedskæringsforslag uden positiv virkning. Det er vi i socialdemokratiet enige i. Her er tale om perspektivløse forslag, der øger de byrder, som regeringen allerede har lagt på befolkningen.

Når det gælder det almennyttige byggeri, nedskæres antallet af boliger fra 12.000 til 10.000. Der er ikke tvivl om, at der her er gjort en indrømmelse til det radikale venstre, som har ønsket at få udvidet kvoten af andelsboliger fra 1.500 til 3.500. Vi er ikke glade for private andelsboliger i nybyggeriet, og vi er det specielt ikke i en situation, hvor reallønnen vil gå ned. Det medfører, at folk, der kan flytte ind i en almennyttig bolig for ca. 8.000 kr., skal betale omkring 80.000 kr. for at skaffe sig en andelsbolig.

Det er derfor forståeligt, at man har fundet det nødvendigt at sætte et beløb af på 1. mill. kr. til oplysningsarbejdet om andelsboligens velsignelser. De penge kunne passende have været anvendt på en bedre måde. Ministeren ved hvor. Den 27. august i år gav CD tilsagn om, at der skulle gennemføres en oplysningskampagne om indeksfinansieringen. Denne finansieringsform rummer mulighed for at få gang i byggesektoren. Derfor må vi have sådan en oplysningskampagne. Det mærkelige er, at CD, der så stærkt støttede denne finansieringsform, ikke med det givne tilsagn har draget omsorg for, at en sådan kampagne sættes i værk.

Den nedskæringslinje, der ligger i ændringerne af kvoten, er endnu tydeligere, når det gælder den særskat, der pålægges de ældre almennyttige boliger. Ingen er i tvivl om, at det i forbindelse med opretning og modernisering kan være nyttigt at have flere midler til rådighed. Fra landsbyggefondens ved vi, at der er stærk gang i arbejdet, og at der kan bruges flere midler til det. Det, der nu sker, er, at de øgede bidrag for 60 og 65 pct.s vedkommende skal gå direkte i statskassen. Det forekommer helt urimeligt.

Der er ikke tvivl om, at denne omlægning er et direkte brud på boligforliget af 1979, hvor vi sammen med venstre og det radikale venstre vedtog, at de bidrag til landsbyggefondens, som skulle anvendes til støtte for nybyggeriet, nu skulle være til rådighed for opretning og modernisering i den boligmasse, hvorfra pengene kom. Denne nye ordning

er ikke mindst uheldig, når regeringen søger at give det indtryk af, at det, den ønsker, er at øge beskæftigelsen i byggebranchen. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at afværge en særskat, som går direkte i statskassen.

Regeringens beslutning om, at der kun skal ske halv regulering for faktiske stigninger i byggeomkostningerne i årene 1983-86, når det gælder rammebeløbene, som det almennyttige byggeri baserer sig på, vil føre til en meget uheldig, kortsynet standardforringelse.

Jeg er ikke i tvivl om, at en eller anden vittig hund – med rette – vil karakterisere den forringelse, der kommer i cirkulæret, med navnet »hundehuscirkulæret«. Boligselskabernes Landsforening har foretaget beregninger, der helt klart viser, at der ikke er belæg for den påstand, at almennyttigt byggeri kan opføres til priser væsentligt under rammebeløbene. Blicher det praktiseret, vil det have til resultat, at der kommer en stærk standardsænkning for flertallet af lejligheder.

Billigere bliver det bestemt ikke for lejere i den private boligmasse. Forhøjelserne i bidrag til vedligeholdelse og opretning vil medføre meget store lejestigninger for beboerne. Lejernes Landsorganisation har beregnet stigningen til samlet at betyde 170 mill. kr. i 1983, stigende samlet til 510 mill. kr. i 1986. Lejestigningerne skal opkræves såvel i regulerede som i uregulerede områder og indsættes på en konto i Grundejernes Investeringsfond. Udbetalingen til de enkelte grundejere fra investeringsfonden begynder i 1983. Dette punkt må nødvendigvis give anledning til at få sikret, at lejerne nu får sikkerhed for og langt større indflydelse på anvendelsen af disse midler og samtidig beføjelser til at stille forslag om det, de ønsker at få udført i deres boliger.

Dette bringer spørgsmålet om beboerdemokratiet ind i billedet. I 1975 fik vi indstiftet beboerdemokratiet. Det var første gang, at en akademisk debat om nærdemokrati blev omsat til praksis. Det er i vid udstrækning lykkedes at opstille dette beboerdemokrati, men der er stadig mangler ved det. Det, der mangler, er først og fremmest, at lejerne får mulighed for at øve indflydelse på det, der skal ske i ejendommen. Det må væsentligst tage sigte på, at lejerne bliver medbestemmende med hensyn til vedligeholdelse